

Silver Report 1/2009

Axier.se presenterar sin
silverrapport avseende det
första halvåret 2009

En introduktion

Efter det att Axier under våren skrivit en mer omfattande rapport om guld har redaktionen fått ett stort antal förfrågningar från våra läsare. Den vanligaste frågan vi fått är om vi inte kan tillhandahålla med våra mer omfattande rapporter även om andra råvaror. Axier börjar med att skriva om silver tillsammans med en av landets mest erfarna silverhandlare, Torgny Persson på Liberty Silver. Faller detta väl ut kommer Axier att fortsätta att leverera dessa rapporter på regelbunden basis. Dessa rapporter kommer även i fortsättningen att vara fyllda med fakta och med **bra erbjudanden**. Redan nu kan Du genom att kontakta Liberty Silver få ett extra fint erbjudande då Du vill investera i silver, men också om Du vill köpa guldmynt. Längre fram i denna rapport finner Du ytterligare information att ta till Dig och självklart också kontaktuppgifterna till Liberty Silver.

De framtida rapporterna kommer även att vara betydligt längre än denna. Att Axier nu börjar med en för oss relativt kort rapport beror på att vi vill undersöka efterfrågan på svensk information om denna ädelmetall. Innehållet är som alltid blandat för att det skall kunna attrahera så pass många läsare som möjligt.

Bolivias silvergruvor, en historisk tillbakablick

Bolivia i Sydamerika är ett land vars historia är starkt sammankopplad med silver. *Conquistadorerna* och deras jakt på rikedom, främst sökandet efter *Eldorado* (guldstaden) började i princip direkt efter Columbus anländande till kontinenten. I den bolivianska staden *Potosi* fann *conquistadorerna* inget guld, men däremot ett berg fyllt av silver, något de skulle utnyttja och utvinna i över 400 år. Anföraren för de *conquistadorer* som var verksamma i Bolivia hette *Francisco Pizarro*. Han såg upp till och ville efterlika den spanske härföraren *Cortés* som var den som bidrog till att erövra Mexico.

Pizarro begav sig med sin lilla styrka på 180 man och 37 hästar till den lilla bergsbyn *Cajamarca*, som låg i närheten av inkans tillfälliga härläger. Spanjorerna möttes av sändebud från *Atahualpa* och *Pizarro* lät meddela att han åtog sig att hjälpa inkan mot dennes fiender, och att han skulle möta inkan på torget i *Cajamarca* följande dag.

Inkan anlände i bärstol med 5,000 man. Han möttes endast av en präst som visade honom en bibel och med hjälp av en tolk berättade om påven och att denne givit i uppdrag åt *Pizarro* att omvända indianerna till kristendomen. Inkan bläddrade oförstående i bibeln och slängde den sedan föraktfullt åt sidan.

I detta ögonblick slog *Pizarro* till. Han och hans män hade hållit sig gömda i husen runt torget och nu avfyrade de två kanoner rätt in i indianernas led samtidigt som gevärsskyttarna gick till attack. Indianerna hade aldrig tidigare mött sådana vapen eller sett hästar och flydde i vild panik.

Pizarro banade sig fram i tumultet och nådde inkans bärstol. Han slet ner *Atahualpa* på marken och lyckades ta honom till fånge. Inkan lovade att det rum han hölls fången i skulle fyllas med guld, som spanjorerna skulle få om de släppte honom fri. *Conquistadorerna*, som var giriga av naturen, antog erbjudandet med glädje.

Exploateringen som följde blev oerhörd och Potosi kom under 1500-talet att växa till **världens näst största stad** näst efter London. Det sägs att mängden silver som bröts från gruvan i Potosi skulle kunna bygga en bro från *Potosi* till *Madrid* i Spanien. Över samma sträcka skulle man också kunna bygga en bro av mänskligt skelett då åtta miljoner människor fått sätta livet till i gruvan under brutala arbetsförhållanden, där den genomsnittliga levnadslängden för en gruvarbetare tidigare beräknades till sex månader.

I dag står Bolivia på egna ben och *conquistadorerna* är borta. Det mesta av silvret är utvunnet ur gruvan och väldigt lite går att skönja av stadens forna storhetstid och rikedomar.

Kursutvecklingen

Grafen på nästa sida visar att priset på silver följer utvecklingen av guld mycket väl. Tidigare har det funnits en ganska väl identifierad ratio, där guld har handlats till ett pris som varit omkring sexton gånger det som silver betalats i.

Som högst har denna prisskillnad varit uppe i 100 till 1 till guldets fördel, varför vi ser att det finns utrymme för en uppvärdering av silverpriset. Det intressanta är att silver har en bredare efterfrågan än vad guld har, då silver dessutom har en viktig industriell betydelse vilket guld saknar. Axier är av den åsikten att silver inte har uppmärksamats fullt ut som ett

investeringsobjekt utan att all fokus har lagts på guld och dess värdebevarande egenskaper. Vi tror att det är fel, eftersom silver binder lägre kapital och dessutom har detta historiskt sett varit mer omsatt än guld eftersom den gula metallen är betydligt mer sällsynt.

Observera, Axier.se skriver ännu inte om silver ur ett tekniskt perspektiv, i alla fall inte löpande. På sikt kan vi komma att ta upp bevakningen av denna råvara om det finns ett intresse för denna. Observera att Axier skriver löpande om guld, både i form av så kallade tekniska analyser och i form av vår *Gold Report*. Mycket av det som vi skriver om gäller både dessa metaller varför intresserade läsare bör ta till sig båda dessa produkter.

Även om silverpriset gynnas av det pågående dollarfallet så är det relativt säkert att säga att detta inte har haft mer än en blygsam inverkan på silverpriset. Vi gör istället bedömningen att silver har brutit sig ur den nedåtgående trend som den befunnit sig i sedan i juli.

Observera att denna analys är skriven den 4 juni 2009.

Silverpriset backade som en följd av att den amerikanska dollarn lyckades med att återhämta en stor del av den senaste tidens nedgång. Nedgången i silverpriset skedde en dag då de flesta råvarorna pressades hårt. Som alltid var fallet i silver dramatiskt med ett fall om 58 cent ned till 15,38 USD per ounce. Från ett tekniskt perspektiv har gårdagens kursfall indikerat en tidig varningssignal, en som säger att det nuvarande rallyt som vi sett i silver håller på att tappa momentum. Vi har sett liknande tecken i guldcharten, men vi har ännu inte sett att dessa signaler har blivit bekräftade. Vi anser ännu så länge att det är för tidigt att fatta kortsiktiga beslut baserade på en så pass osäker signal.

Detta skulle kunna vara inledningen på en short term reversal, så ser vi att

dagens lägsta kurs inte bröt genom nio dagars moving average, vilket vi ser som positivt. Detta kan tyda på att silverpriset kan komma att stiga igen. Så är ofta fallet i en stark trend, oavsett om den är uppåt eller nedåtriktad. När dagens lägsta (eller högsta) notering studsar mot det glidande medeltalet ger den ett tillfälligt stöd för trenden att återetablera sig igen. Vi har sett hur detta varit fallet i silvercharten de senaste veckorna. Små dagsbaserade reversals som tagit stöd av det glidande medelvärdet (vare sig det är frågan om 9- eller 14-dagars) har utgjort grogrund för en fortsättning av rörelsen.

Även om vi inte anser att detta är en bekräftad säljsignal, så föreslår vi att den som har för avsikt att ta en position i digitalt silver avvaktar ett tag, för att se om denna bekräftas. Om säljsignalen bekräftas genom ett brott genom både 9- och 14-dagars glidande medelvärde ser vi ett fall mot 14,45 USD per ounce framför oss. Det är endast tiden som kan avgöra om det är frågan om en falsk säljsignal eller om det är frågan om en tidig varning om ett trendbrott som vi ser framför oss. En rekommendation är således att avvakta ett köp till dess att vi tagit del av morgondagen statistik då arbetsmarknadssiffrorna kan komma att ha en stark inverkan på börskurserna vilket för med sig den motsatta effekten på silverpriset.

Axier gör bedömningen att den korta respektive långa trenden är *bullish*, det vill säga uppåtgående, medan den medellånga trenden är en smula slagig. Vi finner stödnivåer på omkring 15,15 USD respektive 15,040 USD medan de övre motstånden ligger på 15,518, 15,760 respektive 16,003 USD. Det långsiktiga nedre stödet identifierar vi på en nivå om 14,620 USD.

Denna mindre tillbakagång i pris på silver erbjuder hugande spekulanter ett köptillfälle. Glöm inte bort att det är pappersilver, sådant som handlas på den amerikanska råvarubörsen COMEX som vi tittar på. De flesta källor av fysiskt silver håller de facto på att torka ut. Mynt och mindre silvertackor är nästintill omöjligt att få tag på, i alla fall inte utan att betala ett kraftigt premium i förhållande till börspriset.

Nästa gång som investerarna kräver leverans av sitt silver från COMEX lager finns det en risk att Comex upptäcker att de inte kan leverera och därmed inte stå för sina åtaganden. Axier gör bedömningen att detta kan komma att leda till kraftigt ökande priser på silver. Andra mer insatta bedömare anser att det finns en stor risk att COMEX kan komma att få problem med att stå för sina förpliktelser vilket kommer att flytta handeln av silver från denna marknad. Samma sak har sagts om guldpriset, men vi ser en betydligt större möjlighet med silver som är mer volatilt och mer känsligt för störningar i fråga om både utbud och efterfrågan. Precis som vi skrivit förr är vår åsikt att priserna på börshandlade ädelmetaller kommer att stiga som en följd av den ökade efterfrågan av fysiska ädelmetaller. Vi ser en risk och en möjlighet till att detta kan komma att inträffa inom kort.

Observera också att silver prissätts i amerikanska dollar, en valuta som Axier tror kommer att falla de kommande åren. Vi gör bedömningen att detta kommer att öka efterfrågan av fysiska metaller, varför priset kan komma att utvecklas starkare i framtiden.

Gruvindustrin

Världens gruvindustrin är komplex beroende på dess variation och det stora antalet länder där det finns silvergruvor. Sammanlagt finns det silvergruvor i mer än trettio olika länder på fem olika kontinenter. Rena silvergruvor är mycket sällsynta, det är snarast så att silver är vanligast förekommande i kombination med andra metaller som till exempel zink, bly, koppar och guld. Den senaste tidens svaga råvarupriser har gjort att produktionen av silver har minskat då det inte varit lönsamt för gruvbolagen att utvinna basmetallerna.

Till skillnad från guld finns det såväl en industriell som förvaltande och värdebevarande efterfrågan på silver. Silver används till exempel inom industrin, fotoindustrin och till smycken men också till mynt, medaljer och tackor.

Världens produktion av silver har genomgått en kraftig utveckling sedan Andra Världskriget. Produktionen som under mer än ett århundrade inte ökade med mer än 1,5 procent per år har stigit från modesta 4,000 ton årligen till mer än 20,000 i dagsläget. Detta räcker emellertid inte, för att svara mot den samlade efterfrågan krävs det att produktionen ökar med mer än 10 miljoner ounce – varje år. Enbart ökningen motsvarar således 311 ton varje år.

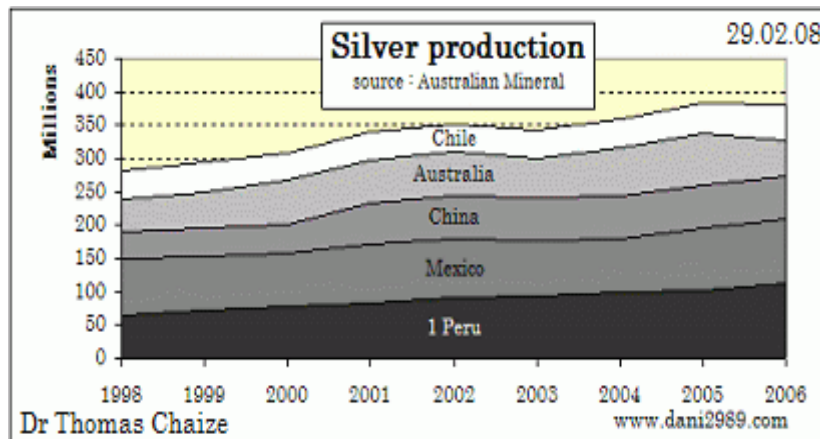
Världens fem största silverproducenter

År 2006 stod de fem största silverproducerande länderna för hela 60 procent av världens silverproduktion.

- Peru (111.6 miljoner ounces silver)
- Mexico (96.4 miljoner ounces silver)
- China (75.4 miljoner ounces silver)

- Australia (55.6 miljoner ounces silver)
- Chile (51.5 miljoner ounces silver)

Mexico och Peru är två länder med en mycket lång historia knuten till silverproduktionen. Redan under 1500-talet påbörjades industriell produktion av silver som vi känner till den idag och fortfarande, ett par hundra år senare är dessa länder bland de största producenterna i världen.

Peru och Mexico var redan 1935 två av världens största silverproducenter, och svara nu tillsammans för mer än en tredjedel av världens produktion av silver.

Kina är speciellt, landet har sedan århundraden varit en av världens största silverproducenter, men efterfrågan har alltid varit stor. Silver tenderar att importeras snarare än exporteras, något som varit fallet sedan conquistadorernas erövring av *den nya världen*. Den kinesiska produktionen är således mycket svår att överblicka då relevant statistik saknas rörande produktionen. Samma situation föreligger för övrigt även i både Polen och i Österrike där större delen av all produktion kommer från en och samma fyndighet.

USA och Kanada har sedan guldruschens dagar i mitten av 1800-talet varit världens största producenter av silver. Under de senaste 40 åren har emellertid deras betydelse minskat kraftigt. 1960 var USA respektive Kanada världens största respektive näst största producenter av silver. Sedan dess har den amerikanska produktionen fallit med 18 procent vilket

petat ned USA till en åttonde plats bland producenterna. Än värre är det om tidsperioden minskas, sedan 1998 har USA:s silverproduktion fallit med 41 procent.

Under samma tid har den kanadensiska produktionen fallit med 30 procent, men under de senaste tio åren har minskningen varit betydligt mindre, minus 21,1 procent sedan 1998. Detta gör att Kanada nu rankas som världens nionde största silverproducent.

Utvecklingen sedan 1998

Världens silverproduktion har den stigande efterfrågan till trots, minskat. Tittar vi på utvecklingen 2006 ser vi att produktionen har fallit sedan 2005. De länder som ökat sin produktion 2006 är

- Peru + 8,7 procent
- Mexico + 4,5 procent
- Chile 14,4 procent
- Polen +3,4 procent
- Bolivia +9,5 procent

Samtliga andra silverproducerande länder har minskat sin produktion jämfört med både året innan och 1998. Bland dessa producentländer finns Kina, Australien, USA, Kanada, Kazakstan, Ryssland, Sverige, Marocko, Indonesien, Uzbekistan, Brasilien, Sydafrika, Nordkorea, Japan och Spanien.

I genomsnitt har produktionen bland de producentländer som ligger på elfte till tjugonde plats minskat med 22,6 procent sedan 1998.

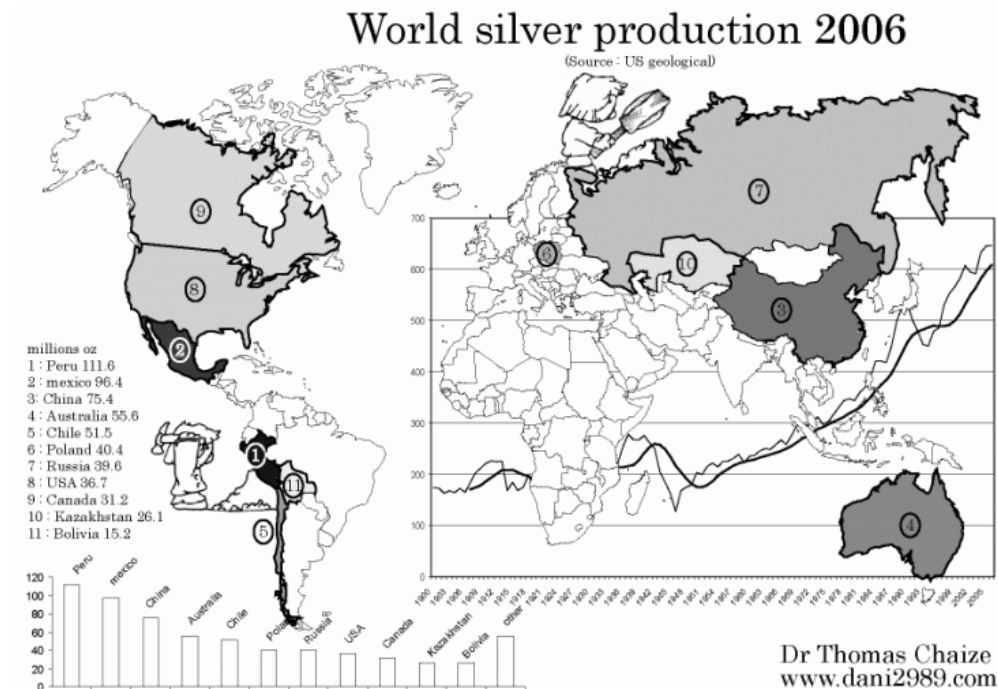
Trenden visar på en ökning av silver bland de allra största silverproducenterna, medan de mindre uppvisar en betydande minskning.

För att sammanfatta situationen har de fem allra största producentländerna ökat sin produktion av silver vilket håller produktionstakten uppe ytterligare några år. Det är främst Peru och Mexico som bidragit till detta, två länder som för silver är vad Sydafrika är för guld och Saudiarabien är för olja.

Axier är av uppfattningen att det för varje år som går blir svårare att möta den ökade efterfrågan av silver. Peru och Mexico har länge varit räddarna i nöden, och utan deras ökade produktion hade den globala silverproduktionen minskat betydligt sedan 1998. Även trots detta är produktionen av silver en tredjedel mindre än vad efterfrågan är. Det årliga gapet om 250 miljoner ounce täcks i dag av skrotsilver, så kallad återvinning och försäljningar från centralbanker, precis samma sak som vi ser vad gäller guld. Som en följd av allt svagare valutor och finansiell oro ökar efterfrågan av silver. Betänk då vad som händer då produktionen faller.

Som ett exempel kan vi se närmare på produktionen i Mexico och Peru, de

två största producenterna. Under 2007 steg produktionen av silver med modesta 0,6 procent, att jämföra med en årlig genomsnittlig ökning om 7,2 procent sedan 1998. Mexico övertog 2007 platsen som världens största silverproducent, en ökning av mexicanskt silver om cirka 17 procent vilket på global basis var tillräckligt för att kompensera bortfallet från Peru. Den stora frågan alla som handlar med silver ställer sig är hur dessa två länder kommer att agera i fortsättningen. Utomlands följer investerarna priset på silver likväl som det på guld och olja.

Visste Du detta om silver?

- Silver är ett metalliskt grundämne som tillhör gruppen ädelmetaller, och gruppen myntmetaller. Silver förkortas ofta Ag inom kemin som kommer av *argentum* vilket är det latinska ordet för silver. *Argentum* betyder också pengar. Silver har nummer 47 i det periodiska systemet.
- Metallen används ofta till smycken, men också till elektriska ledare där det ställs mycket höga krav på låg resistans, exempelvis till inneslutning av supraledande material i de största elektromagneterna. Tanken är att om kylningen av supraledaren fallerar så att supraledningen upphör så ska de stora strömmarna kunna gå genom silvret istället utan att ge så höga temperaturer att ledarna smälter. Detta fungerar eftersom silver har den lägsta resistansen av alla icke-supraledande ämnen vid alla tänkbara temperaturer.
- Silver är även godkänt som färgämne i livsmedel, med *E-nummer E 174*.

- Silver är en av världens bästa bakteriedödare
- Den kemiska beteckningen Ag Silver är idag (22 augusti 2008) värt cirka 2,75 kr/g, eller 13,62 \$/oz.
- Vikten på silver anges ofta i en oz (troy ounce eller uns), som ädelmetaller ofta mäts i. Ett ounce är 31,10348 gram
- Silver har många användningsområden, bland annat för smycken, där det är en av de vanligaste materialen. Den finaste silverkvaliteten i smycken och konstföremål kallas sterling silver och består av 92,5 procent silver. Resten brukar bestå av koppar och andra metaller, vilket deklarerar genom instämpling av talet 925.
- Gränsen för att få kallas silver ligger enligt internationell norm vid silverhalten 83 % eller 830/1000, vilket deklarerar genom instämpling av talet 830. Enligt äldre svenska bestämmelser räknade man i sextondelar, varvid gränsen lagfästes till 131/4 lod, vilket i decimalbråk är $\approx 82,8$ %, det vill säga praktiskt taget detsamma som halten 830.
- En silvertacka är ett stycke silver som kan vara gjuten eller pressad. Värdet på en silvertacka är beroende av dess vikt. Det vanligaste förekommande viktmåttet är troy uns. En silvertacka kan variera i vikt från 1 troy uns (31,1 gram) till 1000 troy uns (31,1 kg).
- Sala silvergruva var under mer än 400 år Sveriges största och viktigaste producent av silver.

Myntmarknaden

Det latinska namnet på silver är *argentum*, vilket också betyder pengar. Silver har genom historien använts till olika typer av mynt. I Sverige var det *Olof Skötkonung* som var först med att tillhandahålla en inhemsk myntproduktion. Denne lät mellan 995 och 1,000 e Kr tillverka svenska mynt, med den engelska pennien som förebild.

År 1942 sänktes silverhalten i alla svenska silvermynt till 40 procent för att totalt försvinna 1968 (femkronorsmynten fortsatte att innehålla silver fram till och med 1971 år utgivning). Den nya myntlagen, gällande från 1972, saknar helt värdemynt och numer är guld och silver är reserverat för minnesmynt.

Intressant att notera är att silvermynt, till skillnad från silvertackor inte är belagda med moms eftersom mynt är legala betalningsmedel världen över.

Redan tidigt i år kunde vi se hur *American Eagle Silver Bullion Coins* satte ett nytt försäljningsrekord i och med noteringen av mer än fyra miljoner sålda mynt under årets första två månader. Det amerikanska myntverket sålde 1,9 miljoner silvermynt under januari, och 2,125 miljoner silvermynt under februari månad. Detta gör att försäljningen i februari var den allra högsta sedan myntet lanserades 1986.

	2000	2001	2002	2003	2004
Januari	1,011,500	779,500	913,500	1,725,000	1,392,500
Februari	808,500	846,500	905,000	1,055,000	1,281,000
Mars	851,500	786,000	797,000	876,000	348,000
April	804,500	562,000	815,000	434,000	680,000
Januari - April Total	3,476,000	2,974,000	3,430,500	4,090,000	3,701,500

	2005	2006	2007	2008	2009
Januari	1,095,000	1,115,000	1,070,000	2,170,000	1,900,000
Februari	500,000	993,000	500,000	200,000	2,125,000
Mars	650,000	1,072,000	762,000	1,855,000	3,132,000
April	480,000	1,395,000	280,000	1,584,000	2,518,000
Januari - April Total	2,725,000	4,575,000	2,612,000	5,809,000	9,675,000

Källa United States Mint sales figures

Mars månad fortsatte med en än mer imponerande försäljning, under denna månad tillhandahöll *US Mint* 3,132 miljoner silvermynt. Siffran bli än mer imponerande då vi sätter den i samband med förra årets försäljning. Under årets fyra första månader såldes 9,675 miljoner *American Eagle Silver Bullion Coins* vilket skall jämföras med föregående års försäljning om 19,5 miljoner. Under 2009 är försäljningen redan hälften av förra årets vilket tyder på en kraftigt stigande efterfrågan hos investerarna.

Efterfrågan på silver

Cirka 44 procent av allt silver används inom fotoindustrin men silver används även i lödmaterial, mynt, elektriska kontakter och i högkapacitetsbatterier. Silverklorid är genomskinligt och används ibland som glacement. Inom sjukvården används silver som antibakteriellt medel, bland annat i vissa förband och uretrakatetrar.

Stigande efterfrågan på silver

Den industriella efterfrågan, foto- och juvelerarindustrin svarar för mer än 95 procent av den årliga silverkonsumtionen. Under år 2000 användes mer än 378 miljoner ounce silver till olika industriella ändamål, medan fotoindustrin använde mer än 230 ounce silver samma år. Omkring 281

miljoner ounce användes inom smyckesindustrin samma år. Efterfrågan på silver är och kommer även i fortsättningen att vara hög som en följd av metallens unika egenskaper. Den är stark, leder elektricitet och har en mycket hög värmeledande förmåga bland många andra egenskaper. De unika egenskaperna gör att det är svårt att ersätta silver med andra – billigare – substitut. Detta gör att silver är starkt efterfrågat inom en mängd olika sektorer. Axier har nedan listat ett antal av dessa.

Elektronik

Silver är den bästa ledaren av samtliga metaller, vilket gör att silver används i ett stort antal elektrisk utrustning, till exempel växlar, kontakter, eluttag och säkringar. Kontakter är antagligen det vanligaste förekommande användningsområdet, och de flesta vet inte om det, men varje gång de slår på en mikrovågsugn, diskmaskin eller tvättmaskin så är det en kontakt där det finns silver i som får strömmen att ledas till maskinen.

Medicin

Även om silvers förmåga att användas som bakteriedödare endast har dokumenterats sedan slutet av 1800-talet är dess renande förmåga väl känt sedan urminnes tider. Tidiga anteckningar visar att fenicierna använde sig av silver för att hålla vatten, vin och vinäger färskt under sina resor. På samma sätt placerade de amerikanska nybyggarna silver och koppar i sina vattentunnor för att hålla innehållet rent.

Uttrycket *”född med silversked”* är inget som refererar till rikedom, utan hälsa. Redan under det tidiga 1700-talet var det allmänt känt att spädbarn som matades med silversked var friskare än de som matades med skedar av andra metaller.

Silver används också i en rad läkemedel, faktum är att silver sulfadiazine är den kraftfullaste ingrediensen då brännskador skall behandlas. Det används på de flesta sjukhus för att behandla brännskadeoffer och dödar bakterier vilket gör att kroppen på ett naturligt sätt kan återhämta sig. Även katetrar behandlas vanligtvis med silver sulfadiazine och chlorhexidine för att undvika kateterrelaterade bakterier.

Vattenrening

Silver använd ofta i vattenreningsverk på sjukhus men från relativt nyligen också i vanliga hushåll. Silver har i generationer använts för att rena dricksvatten och simbassänger. Nya data visar på att silver erbjuder en kraftfull klinisk behandlingsmetod som bakterier inte kan utveckla en resistens mot.

Batterier

Silverbatterier erbjuder en längre livslängd, något som efterfrågas i quartzklockor. Faktum är att mer än 1,4 miljarder silveroxid-zinkbatterier produceras varje år, inklusive de miniatyrer som krävs för klockor, kameror och småelektronik. Dessutom används större batterier till verktyg och TV-

kameror.

Mynt

23,851,873 ounces silver användes för att tillverka silvermynt 1995.

Legeringar

Stållegeringar elektropläterade med högkvalitativt silver har en högre motståndskraft mot metalltrötthet och en högre bärkraft än andra typer av stål. Av denna orsak används detta ofta i högteknologiska utrustningar.

Smyckesindustrin

Silver erbjuder liknande egenskaper som guld, men har en högre glans och kan fås att erhålla den mest glittrande ytan av samtliga metaller. För att använda metallen till smycken måste den emellertid blandas ut med andra, hårdare metaller, till exempel koppar. Sterling silver, som består av 92,5 procent silver och 7,5 procent koppar har sedan 1300-talet varit standard för silversmycken.

Under den senaste månaden har det kommit flera indikationer på att konjunkturedgången börjar avta. En tydlig indikation för smyckesbranschen är guldsmedsbutikernas positivare syn på framtiden.

Samtidigt har ett stort antal butiker under maj uppnått samma försäljningsvolym som under 2008 som då var ett rekordår. Vidare kan konstateras att varslen under 2009 minskat varje månad. Detta ses som positivt för smyckesbranschen som befinner sig i kategorin sällanköpsvaror och traditionsenligt påverkas först av en nedgång i konjunkturen. På sikt kommer en stabilare arbetsmarknad påverka smyckesbranschen positivt.

Det svenska inköpsindexet har även det stigit, under maj månad steg det kraftigt från aprils notering om 38,8 till 43,7. Att den för branschen viktiga kundkategori guldsmedsbutikerna ser ljusare på framtiden samtidigt som varslen minskar ser Axier som positivt inför hösten.

Solenergi

Silver används i form av pasta i 90 procent av alla solceller. I så gott som samtliga silicenceller som används i satelliter används silver av olika slag för att koppla samman metallerna.

Silver som investering

Artikeln nedan är skriven i December 2008 av Liberty Silvers VD Torgny Persson

Guld och Silver som investering

Guld & Silver är värdebevarande.

1 krona 1908 = 2-3 öre 2008.

1 gram Guld eller Silver 1908 = 1 gram Guld eller Silver 2008.

Guld & Silver har ett naturligt inneboende värde eftersom det är sällsynt förekommande och högt eftertraktat.

Guld & Silver motstår inflation då mängden Guld & Silver inte ökar (mer än naturligt över miljontals år). Mängden Guld & Silver är alltså konstant. En del Guld & Silver är brutet och cirkulerar ovan mark medan en del är obrutet och kvar i berggrunden. Den totala mängden är dock konstant.

Papperspengar kommer och går medan Guld & Silver består. Ingen pappersvaluta har överlevt mer än några decennier medan värdet på Guld & Silver har bestått över tusentals år. Penningmängden ökar. I skrivande stund ökar mängden papperspengar med 19% på årsbasis i USA, 13% i Storbritannien och 10% i Sverige. Mängden Guld & Silver ökar inte alls. Resultatet blir således mer papperspengar för varje gram Guld & Silver i världen. Priset på Guld & Silver ökar därför över tid.

Guld & Silver mäts i vikt. Papperspengar mäts genom en printad siffra. Dessa siffror sätts av politiker, banker och konsumenter. Papperspengar skapas genom utlåning eller politiska beslut och skapar uppblåsta bubblor genom konsumtion för lånade pengar.

I världen idag finns motsvarande 6 000 000 000 000 000 kronor som "tillgångar" i form av derivat, obligationer och papperspengar. En årlig ökning på 10 % innebär alltså att en ökning med 600 000 000 000 000 kronor under ett år. I motsats bröts endast 20 839 ton nytt silver i världen under 2007. 18 134 ton användes för industriellt bruk.

Varför Silver istället för Guld?

Det ena bör fungera som komplement till det andra och man måste inte välja utan kan givetvis investera i bådadera.

Den industriella efterfrågan och den monetära efterfrågan är dock högre för silver än för guld. Silver är vanligt förekommande som industrikomponent. Dessutom är silver lämpligare som valuta eftersom dess pris är lägre än för Guld. Guld & Silver har fram till de senaste decennierna används som pengar. När Guld & Silver åter kommer fungera som pengar kommer silver behövas i högre utsträckning p.g.a. av dess lägre värde jämfört med guld.

Det historiska förhållandet är att guld är värt 10 gånger mer än silver (10:1). De sista åren har förhållandet pendlat mellan 40:1 – 90:1. Om silver återvänder till det historiska förhållandet på 10:1 kommer alltså silver, med nuvarande förhållande på 75:1, tjäna dig 7,5 gånger så mycket pengar som om du investerar i guld.

Nästantill allt silver som bryts används för industriellt bruk. Detta ger ett väldigt litet utrymme för investeringssilver. Om intresset för investeringssilver ökar kommer alltså även priset att öka.

Varför fysiskt Silver framför silvercertifikat?

Vad händer om utgivaren av silvercertifikatet går i konkurs? Hur många banker och finansinstitut (och därmed utgivare av certifikat) har klarat finanskrisen väl hittills? Inte många...

Vad händer vid default på pappersmarknaden d.v.s. att det inte längre finns något silver att leverera till innehavarna av certifikat? Papperspriset på silver blir allt mer irrelevant eftersom det inte är uppbackat med fysiskt silver till fullo. Efterfrågan på fysiskt silver är däremot stark och priset på fysiskt silver är numer helt fristående från det s k. världsmarknadspriset.

Industriell användning av silver sedan 1950-talet har bidragit till att mängden cirkulerande brutet silver är lägre än mängden brutit guld. Detta trots att priset på guld är 75 gånger så högt som på silver. Estimat gör gällande att det finns 200-300 miljoner troy oz silver i cirkulation. Varje silverkontrakt på råvarubörsen NYMEX är ett löfte om att leverera silver. Varje kontrakt omfattar 5 000 troy oz. Ofta finns det 200 000 kontrakt för silver på NYMEX. $200\ 000 \text{ kontrakt} \cdot 5000 \text{ troy oz} = 1\ 000 \text{ miljoner troy oz silver}$.

200-300 miljoner troy oz fysiskt silver i cirkulation och 1 000 miljoner troy oz papperssilver med löften om leverans. Hur går detta ihop? Svaret är att det inte alls går ihop. I takt med att allt fler begär leverans från råvarubörserna ökar risken att råvarubörserna inte längre kan leverera något silver eftersom mängden papperssilver är högre än lagret av fysiskt silver. Effekten blir sannolikt att priset på fysiskt silver rusar i höjden.

Köp inte certifikat med löften om leverans.

Köp fysiskt silver.

Den sydafrikansk Krugerranden

Krugerrand är ett investeringsmynt i guld från Sydafrika. Myntets vikt är 33,9310656 gram och består av 22 karats guld. Guldvikten är således en troy ounce (31,1034768 gram). Ingen valör finns präglad på myntet, utan dess värde växlar beroende på guldpriset.

South African Chamber of Mines kom i mitten av 1960-talet upp en idé om hur denna skulle kunna marknadsföra sydafrikanskt guld. Det beslöts att Sydafrika skulle ge ut ett speciellt guldmynt, som skulle säljas till ett pris som låg strax över det nominella guldvärdet. Myntet präglades första

gången 1967 och har tillverkats varje år sedan dess.

Ursprungligen gjordes det endast i en variant, innehållande ett *Troy ounce* av finguld, som numera ofta kallas *A full Kruger* eller 1 oz Kruger till skillnad från de tre mindre storlekar $\frac{1}{2}$ oz, $\frac{1}{4}$ oz och $\frac{1}{10}$ oz som ges ut årligen sedan 1980. Krugerrand-mynten är officiella betalningsmedel i Sydafrika och kan därför exporteras momsritt till de flesta länder. Rand-mynten blev så populära att när USA började designa sitt Gold Eagle-mynt utgick man från Krugerrands mått och legering. Idag är Krugerrand världens mest sålda mynt av rent guld. Det finns flera Krugerrand-mynt präglade än alla andra mynt av rent guld tillsammans (cirka 54 miljoner).

Krugerrand handlas bara på eftermarknaden vilket innebär att köpare av Krugerrand erhåller mynt som tidigare har ägts av andra investerare.

Målet för *South African Chamber of Mines* var inte att framställa estetiskt tilltalande mynt utan endast ett stycke guld som har en specifik vikt och värde. Krugerrand-myntets färg är rödaktigare än andra guldmynt. Mynten kan inte hållas för att vara vackra. Samlare som lägger an på estetiska värden rekommenderas att istället titta på guldmynt från Australien och Kina.

Namnet Kruger kommer från 1800-talets boerpresident Paul Kruger, som för övrigt också har givit namn åt Krugerparken i norra Sydafrika, medan rand, som är Sydafrikas officiella valuta, kommer från det geografiska namnet *Witwatersrand* (Vitvattensåsen) i den nuvarande *Gauteng*-provinsen i Sydafrika, där man redan i slutet av 1800-talet började utvinna stora mängder guld.

Porträttet på myntets framsida föreställer Paul Kruger. På baksidan finns bilden av en springbock, en sorts gasell som är Sydafrikas nationalsymbol. Inskriften "Sydafrika" och guldhaltens finns angiven på såväl engelska som afrikan.

Tekniska data

Storlek	Diameter mm	Myntvikt i gram	Renhet	Guldvikt i gram	Guldvikt i Troy Oz
1 oz	32.7	33.9305	917	31.104	1
1.2 oz	27	16.9653	917	15.552	0.5
1/4 oz	22	8.4826	917	7.776	0.25
1/10 oz	16.5	3.3931	917	3.11	0.1

Axiers samarbetsparter Liberty Silver tillhandahåller nu också Krugerrands i guld. Liberty Silver hävdar att de erbjuder **den garanterat billigaste** Krugerranden i Sverige. Axiers läsare har därför fått ett extra erbjudande

av Liberty Silver. Hittar Du en Krugerrand till ett billigare pris lägre aktuellt noterat pris online, jämfört med Liberty Silvers offererade pris, hos någon återförsäljare i Sverige, matchar Liberty Silver deras pris. Utöver detta skickar Liberty Silver Dig som köper minst en (1) Krugerrand också ett 1 stycken. 1 ounce silvermynt, värde cirka 220 SEK, **helt utan extra kostnad.**

Du når Liberty Silver på nedanstående adress

Email: support@libertysilver.se

Telefon: 040-611 01 00

Liberty Silver AB

Box 251

201 22 Malmö

**Liberty Silver erbjuder Krugerrands för spot+8 procent med prisgaranti.*

Liberty Silver erbjuder Sveriges bästa utbud av Silvertackor och Silvermynt. Sedan juni 2009 tillhandahåller Liberty Silver också guld i form av Krugerrands.

Ytterligare information om råvaror

För ytterligare information om olja och råvaror, kontakta Axiers redaktion på mailadress info@axier.se Axier distribuerar tillsammans med Johan S Kinberg, RåvaruVärlden, en månatlig utgåva som rör det mesta kring energi och råvaror.

Johan är en av Sveriges mest erfarna råvaruanalytiker och denne har en

meritförteckning som knappast skäms för sig. Johan har tidigare arbetat som råvarumäklare åt Merrill Lynch, innan han åter flyttade hem till Sverige och startade upp Råvarumäklarna RM AB som sedermera köptes upp av Investor- och Axel Johnsson-sfärerna.

Efter detta gick Johan vidare till Svenska Metall Börsen där han fattade ordförande klubban under många år samtidigt som han satt i styrelsen för flera råvarubolag. Johan var även med och startade PA Resources där han satt som interimistisk VD under det första året.

Utöver detta tillhandahåller Axier.se varje vecka tekniska analyser av såväl guld och olja. Dessa analyser är i första hand till för Axiers betalande prenumeranter. Mer information om dessa finner Du här <http://www.axier.se/?action=teknisk-analys> För ytterligare information om hur Du blir prenumerant, kontakta Axiers redaktion på info@axier.se

Ansvarsbegränsning

Att investera i aktier är alltid förknippat med risk. Axier.se tar inget ansvar för eventuella förluster till följd av investeringsbeslut som grundar sig på bolagets analyser. Axier.se garanterar inte heller att informationen i analysmaterialet är fullständig eller korrekt.

Disclaimer

Axier.se är en oberoende aktör som ägs av Axier Equities AB. Fokus ligger på teknisk och statistisk analys samt fundamentala analyser av small- och microcapbolag.

Intressekonflikter

Axier Equities strävar efter att undvika intressekonflikter. Det finns interna regler för hur eventuella intressekonflikter skall hanteras. Syftet med rutinerna är att säkerställa Axier Equities:s ställning som oberoende.

Axier.se erbjuder olika typer av tjänster till sina kunder, bland annat erbjuder Axier Equities:

- ❖ Annonsering via banners och utskick
- ❖ Sponsorbevakning, en tjänst varvid kunden betalar för en oberoende aktieanalys som sprids via Axier.se
- ❖ Prenumerationer av teknisk, statistisk och fundamental analys
- ❖ RåvaruJournalen

Axier Equities:s analytiker eller frilansande analytiker kan inneha värdepapper i bolag som analyseras på Axier.se. I förekommande fall anges det i samband med publicering av initial analys.

Axier Equities lämnar inte investeringsråd

Analys och annat material på Axier.se tillhandahålls endast som allmän information och skall under inga förhållanden användas eller betraktas som någon uppmaning, rekommendation eller något råd, att köpa eller sälja aktier. Axier Equities tar inte hänsyn till kundens särskilda ekonomiska situation, syfte med investeringar eller andra kundspecifika behov.

Placerare bör söka finansiell rådgivning i det enskilda fallet avseende lämpligheten av tilltänkta aktieinvesteringar som Axier Equities analyserar. Kunden bör därför endast beakta Axier Equities och Axier.se som en av flera källor för sitt investeringsbeslut.

Källor

Analyserna är baserade på källor som betraktas som tillförlitliga. Trots att Axier Equities försöker säkerställa att innehållet i analyserna skall vara korrekt och inte missvisande garanterar inte Axier att uppgifterna är tillförlitliga eller fullständiga. Vidare måste läsare vara införstådd med att de framtidsutsikter som Axier Equities prognostiserar i analyser inte alltid kommer att infrias.

Axier Equities friskriver sig från och svarar inte i något fall, oavsett vårdslöshet, gentemot läsare av analyserna eller tredje man, för förlust, vare sig direkt eller indirekt, som uppkommer på grund av innehållet i analys publicerad på Axier.se.

Material publicerat på/av Axier.se är skyddat av upphovsrätt och får inte utan tillstånd kopieras, återanvändas, distribueras eller publiceras.

Important notice

The information in this presentation is not for release, publication or distribution, directly or indirectly, in or into the United States, Australia, Canada, Hong Kong or Japan.

The information in this presentation shall not constitute an offer to sell or the solicitation of an offer to buy, nor shall there be any sale of the securities referred to herein in any jurisdiction in which such offer, solicitation or sale would require preparation of further prospectuses or other offer documentation, or be unlawful prior to registration, exemption from registration or qualification under the securities laws of any such jurisdiction.

The information in this presentation does not constitute or form a part of any offer or solicitation to purchase or subscribe for securities in the United States. The securities mentioned herein have not been, and will not be, registered under the United States Securities Act of 1933 (the "Securities Act"). The securities mentioned herein may not be offered or sold in the United States except pursuant to an exemption from the registration requirements of the Securities Act. There will be no public offer of securities in the United States.

The information in this presentation may not be forwarded or distributed to any other person and may not be reproduced in any manner whatsoever. Any forwarding, distribution, reproduction, or disclosure of this information in whole or in part is unauthorized. Failure to comply with this directive may result in a violation of the Securities Act or the applicable laws of other jurisdictions.